

2020-04-09
Ku2020/00917/MD

Kulturdepartementet

Stockholms universitet
106 91 Stockholm

Uppdrag till Stockholms universitet att stärka gymnasieelevers kunskaper om demokratins möjligheter och utmaningar

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Stockholms universitet att stärka gymnasieelevers kunskaper om demokratins utmaningar och möjligheter samt bidra till ett ökat intresse för demokratifrågor särskilt bland elever från studieovana miljöer. Stockholms universitet ska anordna demokratimässor för gymnasielever där ett brett utbud av forskning om politik och demokrati tillgängliggörs. Uppdragets genomförande ska ta sin utgångspunkt i underlag från Stockholms universitet (Ku2019/00593/MD).

Under 2020 ska demokratimässornas innehåll förberedas, vilket bland annat innebär att ta fram och utveckla sätt att presentera och diskutera forskning så att den når fram, intresserar och engagerar målgruppen. Om förutsättningarna tillåter ska också minst en demokratimässa arrangeras vid Stockholms universitet under året. Med det framtagna programinnehållet som utgångspunkt ska minst tre demokratimässor genomföras under 2021 förlagda till olika universitetsorter i landet.

Stockholms universitet ska samverka med Delegationen mot segregation, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor och Kommittén Demokratin 100 år (Ku 2018:02). I genomförandet av demokratimässorna 2021 ska Stockholms universitet även samverka med andra relevanta lärosäten.

Stockholms universitet får för uppdragets genomförande använda högst 1 500 000 kronor under 2020. Kostnaden ska belasta utgiftsområde 1, anslag 6:1 Allmänna val och demokrati, anslagspost 11 – del till Kammarkollegiet.

Medlen för 2020 utbetalas engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet senast den 30 oktober 2020. Medel som inte förbrukas ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2021. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning över använda medel lämnas till Kammarkollegiet. En delredovisning av aktiviteter inom uppdraget utförda under 2020 ska lämnas till regeringen (Kulturdepartementet) senast den 29 januari 2021. Regeringen avser att besluta om motsvarande medel för uppdragets genomförande under 2021 under förutsättning att riksdagen anvisar medel för ändamålet.

Bakgrund

År 2021 är det 100 år sedan både kvinnor och män för första gången fick rösta i val till riksdagen. Under 2020 och 2021 genomför regeringen därför en nationell kraftsamling, Demokratin 100 år. Målsättningen med satsningen är att främja en uthållig och levande demokrati i hela landet genom att stärka förutsättningarna för människor att i större utsträckning aktivt kunna delta i demokratin. Genom olika insatser avser regeringen främja deltagande och delaktighet i demokratin, öka kunskapen och stärka demokratins motståndskraft.

Skälen för regeringens beslut

I regeringens strategi för en stark demokrati (Ku2018/01406/D) lyfts det demokratiska utanförskapet fram som en av demokratins utmaningar. En allt för stor del av befolkningen varken deltar eller känner sig delaktiga i demokratin. Undersökningar pekar mot att uppemot en femtedel av befolkningen saknar de kunskaper, verktyg och förmågor som krävs för ett aktivt medborgarskap. Av unga i åldern 16–24 år deltar 23 procent aldrig i diskussioner om politik.

Ett aktivt deltagande i demokratin såväl genom deltagande i val som deltagande i demokratin mellan valen grundläggs tidigt i livet. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor har lyft fram att en förutsättning för att unga ska vilja vara delaktiga i demokratin är att individen vet hur samhället och det demokratiska systemet fungerar (Ku2019/00778/CSM). I regeringens långsiktiga strategi för att minska och motverka segregation slås fast att socioekonomiskt resursstarka personer och personer med högre utbildning är överrepresenterade bland dem som är aktivt engagerade i politiska partier och andra civilsamhällesorganisationer. Såväl förtroendet för demokratiska institutioner som tillfredsställelsen med demokratin är

betydligt större i dessa grupper än bland de som har lägre utbildning och inkomst. I områden med socioekonomiska utmaningar är det en större andel av befolkningen som varken deltar eller känner sig delaktiga i demokratin jämfört med i andra typer av områden (Ku2018/01462/D).

Kunskap om demokratin, intresse för politik och tillit är viktiga förutsättningar för att framgångsrikt kunna möta de utmaningar som demokratin står inför. Ett syfte med uppdraget till Stockholms universitet är att ge gymnasieungdomar ökad kännedom om och intresse för demokrati och politik utifrån vetenskapligt grundad analys och kunskap. Uppdraget ska särskilt bidra till att elever ökar sin förståelse för demokratis politiska processer och de egna möjligheterna att engagera sig och påverka.

På regeringens vägnar

Peter Eriksson

Daniel Wohlgemuth

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Finansdepartementet/BA

Utbildningsdepartementet/GV

Utbildningsdepartementet/S

Utbildningsdepartementet/UH

Kulturdepartementet/CSM

Arbetsmarknadsdepartementet/IAS

Kommittén Demokratin 100 år (Ku 2018:02)

Delegationen mot segregation

Kammarkollegiet

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

Stockholms universitet/Statsvetenskapliga institutionen